



## Universitätsbibliothek Paderborn

### **V. P. Gasparis Družbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica**

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi  
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum  
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicacionem Pagina  
Indicabit

V. P. Gasparis Družbicki, Societatis Jesu, Tractatus De Negotiationis  
Spiritualis Industriis

**Družbicki, Kaspar**

**Ingolstadii, 1732**

**VD18 90066367**

Industria XXIV. Possumus crescere in meritis patiando aliquid mali,  
faciendoque aliquid boni semel pro semper.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-45372**

## INDUSTRIA XXIV.

*Possumus crescere in meritis, patiendū aliquid mali, faciendūque aliquid boni, semel pro semper.*

EST mos inter homines, ut dum aliquid vel docent, vel explicant, vel petunt, vel promittunt, vel imperant, vel præmonent, adjiciant, se id facere, docere, dicere, &c. semel pro semper. Quo loquendi modo cum alia intendunt, tum perseverantiam suam in eo quod faciunt, dicunt, docent, rogant, imperant, monent. Ex quo intelligi datur, Voluntatem nostram hoc quoque habere in natura sua reconditum, quod possit unum aliquid aliquando velle unico actu, eoque brevi, & tamen pro omni tempore secuturo, quantumcunque entitas actus illius, cessaverit pridem, ita, ut voluntas non solum ad plura actuum suorum objecta, (quod proximam Industriam propositum est) sed etiam ad plura actuum tempora, (quibus actus illos exercere aut pati debeat vel possit) possit se extendere. Ex quo fundamento illud Juris pronunciatum natum videtur. Quod semel placuit, semper placere debet. Per quod irrevocabilis constantia voluntatis declaratur.

164.

165.

In hac Voluntatis nostræ proprietate, fundatur hæc præsens Industria, quæ suadet, ut viri spirituales & meritorum avari, quod semel faciunt & amant boni, sic faciant & ament, ut pro semper ament, pro semper faciant, sicut & pro semper, semper oderint malum. Certè est apud Theologos doctrina, quod intentio habitualis, sufficiat ad



ad bonitatem actionum moralem conciliandam, etsi actualis aut virtualis desit, modò habitualis illa, non sit aliquando actu opposito explicito retractata. Igitur & præsens Industria rectè suadebit, si suadebit, ut quis, quod facit boni, faciat semel pro semper. Per hoc enim propositum, non tantum actum bonum in se eliciet, sed etiam Voluntatem suam extendet ad omne sequens tempus, ejusque momenta. Et præterea hoc propositum ostendet se jam quasi omni sequenti tempore id ipsum facere, non tantum velle, sed quasi actu facere. Insuper ostendet hoc propositum, se firmam & constantem Voluntatem habere, & habiturum esse omni reliquo tempore in bono; quod totum neque absque merito Voluntatis, neque absque dignificatione ac multiplicatione bonorum operum. neque absque obfirmatione Voluntatis in bono, esse coram Deo potest, ac proinde non absque ingenti commodo operantis: quod commodum quotidie in omni actu suo bono, potest homo spiritualis lucrari tribus verbulis solâ cognitione conceptis, semel pro semper. Itaque si quid agat boni, si quid proponat, si quid patiatur adversi, si quem actum eliciat virtutis, profiteatur Deo, se ita hoc facere aut pati nunc, ut paratus sit pati agereque semper, immo agere nunc patique, pro semper.

166.

Potest ejus doctrinæ valor confirmari, veritasque illustrari ex eo; quod in perfectione Christianâ, sint quædam Virtutes, quas habitualiter semper opus est in homine esse, etsi actualiter non item. Habitualiter autem esse in adultis virtutem aliquam, est meo judicio non tantum ha-

here



bere ejus habitum infusum in baptismo vel in Sa-  
 cramento aliquo, primam Gratiā sanctifican-  
 tem conferente, sed etiam habere habitum post  
 actum vel actus relictum. Quos actus non  
 est opus continuari aut repeti, & tamen o-  
 pus est habitualiter durare, seu habitus eorum  
 esse. Quod, si rectè attendimus, est ali-  
 quid nihil, quàm actus illos semel pro semper eli-  
 citos esse ac existere. Id quod non est necessa-  
 rium in omnibus virtutibus virtutumvè actibus,  
 quarum habitus infusos habere possumus, pos-  
 sumus tamen actus earum nunquam elicere, e-  
 tiam per totam vitam sine salutis damno. aut si  
 aliquando elicimus, non est necesse nos in eis  
 perseverare, nec illos in nobis, habitualiter, si fie-  
 ri potest, dummodo actus eis contrarios non eli-  
 ciamus. Cujus contrarium est in aliquibus aliis  
 virtutibus: quarum actus & elici à nobis aliquan-  
 do debent de necessitate salutis (qui adulti su-  
 mus) & in elicitis semper manere debemus, non  
 actualiter, (quia id nequit fieri in hac vitâ) sed  
 saltem habitualiter, nunquam eos retractando,  
 nunquam contrarios eis vel impossibiles eli-  
 ciendo. v. g. actus Fidei, Spei, Charitatis, ita à  
 nobis debet elici aliquando, ut semel pro sem-  
 per elicitus sit; nunquam enim talis actus retra-  
 ctari, nunquam ejus habitus amitti debet. Si-  
 militer actus pœnitentiæ de peccatis semel pro  
 semper haberi debet, quia nunquam, saltem ha-  
 bitualiter, in pœnitentiâ debet non manere, qui se  
 vel semel meminit peccasse.

Similiter recta actualis intentio, semper debet  
 esse in nobis & durare, non actu, quia hoc no-  
 bis impossibile est in hac vitâ, sed habitu, hoc

V. P. Druzb. Op. IV.

L

est,

167.



est; debet semel pro semper elici, nunquam retractari. Quæ intentionis duratio in habitu, satis erit, ad actus ad illam spectantes afficiendos. Vel enim intentio durat vel non durat habitu. Si durat? operatur ergò, id est, afficit actus sibi subiectos & in suâ latitudine comprehensos. Si non durat? est ergo retractata (contra suppositionem) per intentionem oppositam malam, & durat mala. Extra bonam enim & malam habitualiter intentionem, non videtur esse posse homo: nisi dicamus, dari posse indifferentes actus individuè, qui nec boni, nec mali, nec otiosi sint, quod an stare cum veritate possit, viderint alii, hîc locus non est, hæc disputare. Durat ergo Intentio habitualiter: quod si durat, debet effectum facere, qui est, actus sibi subordinatos afficere, & suâ bonitate fermentare. Ex quo sequitur, non improbabiler doceri, intentionem habitualem sufficere ad operum bonitatem, de quo tamen ego non contendo interim: quin immo libenter fateor, virtuale utque actuale intentionem, esse longè meliorem intentionem. Interim meo proposito sufficit docere, quòd semel pro semper facere, aut proponere aliquid boni, sit laudabile, possibile, necessarium, meritorium, insuperque compendiosum & facile.

168.

Hujus *Industriae* locus & usus esse potest quidem in omni bono actu, præcipuè tamen esse debet in illis actibus, qui sunt, vel salutis nostræ substantiales, vel perfectioni nostræ necessari omnino. ex vi statûs, vel heroici & coram Deo insignes, ut sunt, Charitas, Fides, vota Religiosa, intentio recta, Resignatio, Amor Inimicorum, studium



studium proficiendi &c. condonatio injuriarum, dolor pro peccatis.

Potest etiam hujus Industriæ usus esse amplior, nempe in omnibus actionibus passionibusque bonis. possumus namque quantumlibet usitatissimas atque imperatas & omnino inevitabiles actiones & passionis, intendere, facere ac pati ad gloriam gustumque (v. g.) Divinæ Majestatis ac Voluntatis, ad imitationem Jesu Christi passivi, ad honorem hujus aut illius Sancti, ad impetrationem hujus vel illius doni, ad expiationem pœnæ, hujus vel alterius vitæ, pro hoc vel illo peccato, nostro aut alieno, semel pro semper, nisi alia expressa, vel intentio. vel retractatio accedat.

Insuper, ejusdem Industriæ usus potest esse talis, ut quis faciat aliquid semel pro horâ totâ, pro die toto, pro mense toto. Certè eum, qui mane surgens, omnia sua dicta, facta, cogitata, totius sequentis diei, honori divino consecrat, nemo reprehendit. At quid iste facit tali consecratione, sat plerumque brevi? hoc nempe. actum consecrationis illius sat in se brevem vult extendi, ad totius diei omnia dicta, facta, cogitata, &c. quod, aliud est nihil, quàm consecrationis unum actum semel pro toto die facere, & extendere illum ad omnia dicta, facta, cogitata totius diei; ita ut perinde velit consecrans per actum hunc unum consecrationis affici omnia, sequentia, dicta, facta &c. ac si ad omnia dicta, facta, cogitata figillatim novus & novus consecrationis actus ab eo eliceretur. Nulli ergo mirum videatur ac insolens, suaderi hoc à me vel ab aliquo fieri, quod alioquin omnes vel faciunt

L 2

vel

169.

170.



vel facere deberent, sub alia formâ confusiore ac implicitâ, fortasse etiam incognitâ, & vi efficacique ejus ignoratâ.

## INDUSTRIA XXV.

*Possumus & debemus crescere in merito, per  
Augmentum Voluntarii, Deliberationis, Ele-  
ctionis, Propositi, in nostris  
actionibus.*

171.

**E**st indubitatum dogma, naturalique ratione notum, ibi esse plus Bonitatis aut malitiæ moralis, ubi est plus voluntatis: Ibi autem censetur plus inesse Voluntatis seu voluntarii, ubi plus censetur inesse advertentiæ, deliberationis, electionis propositi. Inde aliquis dicitur malitiosus, quia sciens & volens, ac prudens malefacit, de industriâ & proposito, quales Scriptura vocat venundatos ut faciant malum in conspectu Domini. tales vocantur inexcusabiles &c. E contra dicuntur aliqui boni & studiosi, quia scienter & prudenter, volenter, ex animi destinatione, consilio, delectu rectè operantur. Tales scriptura vocat, pulchritudinis studium habentes, potentes virtute, prudentes virgines, servos fideles & prudentes, viros secundum cor Dei, &c.

172.

Est igitur singularis, immo necessaria valdè industria facere (& pati) omnia bona in vitâ quam quis vivit, ex industriâ, electione, proposito, intentione, destinatione animi, præviâ consideratione atque præmeditatione medi-  
orum, finis, ordinis eorum inter se, executionis,  
circum-